GAZET'A TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a" ese:
Marti'a, Joui'a si Sambat'a.
Pretiulu abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Tieri esterne pe siése luni 14 fr. pe anu 28 franci.

Anulu XLIV.

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.
Anunciurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr. v. a. pentru fiacare publicare. — Scrisori nefrancate nu se primescu. — Manuscripte nu se retramitu.

Nr. 72. **Joi, 25 Iuniu, 7 Iuliu** **1881.**

Cu *1 Iuliu st. v. 1881* s'a inceputu unu nou abonamentu la

„GAZET'A TRANSILVANIEI."

Rogamu pe On. Domni prenumeranti ai fóiei nóstre, a grabi cu inoirea abonamentului pe semestrulu alu II-lea.

Spre mai mare inlesnire recomandamu a se lipí adres'a, sub care s'a tramisu fóia pêna acuma, pe dosulu cuponului dela asignatiunea postala.

Domnii noui abonanti sunt cu deosebire rogati a ne tramite adressele d-loru *esactu,* aratandu si *post'a cea mai aprópe* de loculu, unde locuiescu.

„Gazet'a Transilvaniei" apare dela 1 Ianuariu 1881 de trei ori pe septemana.

Pretiulu abonamentului la „Gazet'a Transilvaniei" este:

pentru Brasiovu: pe trei luni 2 fl., pe siése luni 4 fl., pe anu 8 fl.; — dusu in casa: pe trei luni 2 fl. 50 cr., pe siése luni 5 fl.; pe anu 10 fl.

pentru Austro-Ungari'a cu post'a: pe trei luni 2 fl 50 cr., pe siése luni 5 fl., pe anu 10 fl.,

pentru Romani'a si alte tieri esterne: pe trei luni 7 franci, pe siése luni 14 franci, pe anu 28 franci.

Brasiovu 25 Iuniu, 7 Iuliu.

Alegerile s'au finitu in Ungari'a si Transilvani'a. D-lu Tisza a obtienutu o insemnata maioritate de mameluci. Funest'a s'a domnia in chipulu acest'a devine assigurata inca pe unu periodu de trei ani de díle Aruncandu o privire retrospectiva asupr'a acestoru alegeri si in deosebi asupr'a modului si a mijlóceloru, cu care ele au fostu indeplinite, orice omu numai cu puçinu simtiu de demnitate omenésca trebue se recunósca, cà constitutionalismulu maghiaru este o minciuna dintre cele mai rusinatórie pentru unu statu, care pretinde a fi numeratu cu orice pretiu intre statele moderne constitutionali. In adeveru un'a din conditiunile elementari ale acestui constitutionalismu este l i b e r t a t e a e l e c t o r a l e. Acést'a inse in statulu maghiaru n'a esistatu sub nici unu guvernu, cu atàtu mai puçinu sub alu d-lui Tisza. Judecandu dupa violentarile eserceate asupr'a consciintiei alegetoriloru de organele administratiunii la aceste alegeri din urma, este departe inca timpulu, in care corpulu electoralu va puté vota dupa cum ei dictéza propri'a s'a consciintia, fara se aiba de a indura vre-o pressiune si violentare din partea cuiva. Acestu timpu sosiva elu óre candva? Da! Va sosi inse numai atunci, candu toti cetatianii cunoscendu-'si pe deplinu sacrele drepturi, ce au, voru ajunge in fine la cunoscinti'a, cà interesele si trebuintiele popóreloru, ce compunu acestu statu, sunt mai pre susu de interesele efemere ale unoru ómeni séu chiaru ale unui partidu, care numai prin joculu neregulatu alu unoru institutiuni constitutionali falsificate se afla la carm'a suprema a statului. Numai, candu cetatianii, de orice conditiune sociale ar' fi ei, voru ajunge la cunoscint'a deplina, ca ei sunt adeveratii domni ai statului si cà guvernulu nu este stapanu, ci numai unu mandatariu alu loru, care este obligatu a tiené contu pe fiacare momentu de ideile si trebuintiele loru, numai atunci va fi possibile libertatea la alegeri!

Privindu in deosebi la resultatulu alegeriloru, in ceeace privesce pe poporulu romanescu, trebue se declaramu, cà acest'a a fostu desastrosu. Cu acést'a voimu se dícemu, cà pressiunile si violentiele de totu soiulu eserceate de instrumentele órbe ale unui guvernu lipsitu de orice scrupuli asupr'a alegêtoriloru romani celoru mai slabi de angeru au raportatu si de astadata victori'a. Aci, precum am declarat'o si la alte ocasiuni, suntemu constrinsi a recunósce, cà in mare parte vin'a pentru acestu desastru trebue atribuita, din nefericire pentru noi, acelora, pe cari singura innalt'a positiune, ce ocupa in sinulu poporului romanescu, ar' fi trebuitu se-i faca, se tiena susu si tare neclintitu s t i n d a r t u l u d e m n i t a t i i n a t i o n a l e! In locu de a-o face acést'a prelatii romani s'au pusu pe aceasi trépta cu solgabiraii d-lui Tisza, coborandu-se pen'a se face cortesi pentru a castiga prin mijlóce condamnabile chiaru voturi romane pentru mamelucii sei! Am publicatu intr'unulu din nr. prec. ai organului nostru funestulu circulariu alu parintelui mitropolitu Miron Romanulu. Crediendu, cà Escelenti'a s'a cu acestu circulariu 'si-va fi indeplinitu angajamentele luate facia de d-lu Tisza, ne-am insielatu fórte amaru. Escelenti'a Sa nu s'a multiumitu cu darea tristului circulariu, cu care a facutu intr'unu chipu cu totulu neprecugetatu in c h a r t'a s o l i d a r i t a t i i n a t i o n a l e o gaura, pe care nu credemu se-i succéda d-lui mitropolitu a-o mai astupa vreodata, ci pentru a-'si indeplini pena in sfarsitu angajamentulu de cortesiu consciintiosu a mai tramisu si circulare secrete: pe la preotii din comitatulu Sibiiului, in care le ordona se voteze pentru candidatii d-lui Waechter, adeca pentru mamelucii d-lui Tisza. Aci ne sta mintea in locu. Nu ne putemu de locu inchipui, cum este cu putintia, cà unu prelatu asié dicendu constitutionalu, radicatu pe scaunulu archipastoriei numai prin votulu universalu alu fiiiloru sei sufletesci, se-se cobóre de pe tronulu mitropolitanu si se schimbe càrj'a archipastorésca cu focosiulu cortesiului unguresc, si acést'a in servitiulu unui guvernu a carui devisa este „nimicirea natiunalitatiloru nemaghiare din Ungari'a si Transilvani'a."

Regretabil'a atitudine politica observata preste totu de prelatii romani si in deosebi de Escelenti'a sa d-lu mitropolitu din Sibiiu cu ocasiunea alegeriloru, nu ni-o putemu esplica altcum, de càtu admitendu, cà in escesulu loru de zelu, de a-'si castiga, nu scimu, ce merite, inaintea puterniciloru dílii au voitu se arete lumii, cà conclusele luate de representantii poporului romanescu in conferinti'a natiunale din Sibiiu, care va remané in annalele istoriei romanesci un'a din cele mai memorabile conferintie din càte s'au tienutu pen'acum, n'au nici decàtu importantanti'a, ce le au atribuit'o strainii fara nici o esceptiune, cari pen'acum considerau pe romani cá unu factoru politicu insemnatu in organismulu statului ungaru, de care trebue sè se tiena contu.

Faptulu Escelentiei Sale d-lui metrodolitu Miron Romanulu inse, prin care a calcatu solidaritatea proclamata in conferinti'a natiunale din Sibiiu si a vatamatu intr'unu modu simtitoriu autoritatea acestei conferintie, pe care Escelenti'a S'a cá celu d'antaiu romanu era chiamatu a-o respecta in primulu locu, justifica pe deplinu schimbarea, ce incepe a-se face in ideile streiniloru in privinti'a concluseloru luate in desu pomenit'a conferintia natiunale. Press'a straina in adeveru, avendu in vedere purtarea Escelentiei Sale d-lui mitropolitu Romanu, incepe a trata conferinti'a natiunale din Sibiiu intr'unu modu, care nu este nici de càtu linguisitoriu pentru poporulu romanescu. Éta ce dice „Tageblatt" din Sibiu, organulu partidului natiunalu sasescu (Nr. 2291). „Façia de acestea, cu totulu batatórie la ochi este impregiurarea, cum póte poporulu romanescu se sprijinésca unu astfeliu de guvernu, a caruia devisa este maghiarisarea si acést'a inca dupa „o conferintia natiunale", care s'a pronunciatu intr'unu modu pe càtu de energicu pe atàtu si de demnu tocmai pentru contrariu. Aci nu trebue se cercetamu, ce contradictiune faptica esista intre dorintiele, pretensiunile si aspiratiunile poporului romanescu si intre acelea ale partidului guvernamentalu, pe care-'lu sprijinesci, ci este de ajunsu se-se observe, cà: calcarea concluseloru conferintiei romaniloru, ce o intempinamu intr'o mare parte atàtu a Transilvaniei càtu si a Ungariei, póte afla o esplicare dupla. Séu, cà acele concluse ale intelligentiei poporului romanescu n'au fostu serióse, ceea ce facia de o adunare atàtu de vediuta si de importanta nu se póte admite nici decàtu, pentrucà o asemenea comedia n'ar' avé nici o basa si nici unu scopu; Séu, cà intelligenti'a nu este in stare a 'si duce in indeplinire ceea ce a hotaritu; lipsesce legatur'a cu poporulu; poporulu se lasa se fia condusu de notariu si de popa, ér nu de concluse ale unei conferintie natiunale. Acést'a din urma presupunere trebue se aiba valóre, deórece cea d'antaiu nu se póte nici decàtu admite. In casulu acést'a inse va trebui se tréca inca multa vreme, pêna ce se ajunga si poporulu romanescu se formeze unu factoru politicu in statu, de care se-se póta tiené contu. Déca concluse de asemenea natura sunt nesigure, atunci nici amiculu nici dusmanulu nu se va puté afla in positiunea de a-se putea basa pe ele si astfeliu va fi indeosebi impossibilu de a stabili o solidaritate de interese intre acei factori, cari n'au nici o intielegere pentru acestea". Facia de aceste consideratiuni politice inspirate diarului germanu numai de atitudinea Escelentiei Sale a d-lui mitropolitu Romanu credemu de prisosu ori-ce comentarii. Ne marginimu a-le recomanda Escelentiei Sale spre meditare!

Miscarile electorali.

Huniadór'a in 2 Iuliu 1881.

Onorata Redactiune! Permitetimi a ve raportá si eu in scurtu, despre cele petrecute in cerculu electoralu alu Huniadórei, referitoriu la activitatea comitetului cercualu electoralu romanescu, si a resultatului alegerei de deputatu dietalu.

Resosindu delegatii acestui cercu electoralu dela conferinti'a generale a alegêtoriloru romani, tienuta la Sibiiu in 12, 13 si 14 Maiu a. c., cu scrisórea de dto 20 Maiu a. c., subsemnata de presiedintele comitetului cercuale electorale Ioane Todoru si notariulu Michailu Bontescu, s'au conchiamatu alegêtorii romani ai fiacarei comune, prin comunicarea acelei scrisori cu preutii romani, la o conferintia pe diu'a de 3 Iuniu c. cu scopu, cá delegatii cercului se raporteze alegêtoriloru conclusulu conferintiei generale a Romaniloru tienute la Sibiiu, cum si pentru a ne consultá despre modulu si medilócele esecutarei acelui conclusu. Dér' cu durere cauta se marturisescu, cà de si numai in locu suntu 218 alegêtori romani, mai toti maiestrii de professiune, totusi nici 18 insi n'au participatu la conferenti'a nóstra cercuale electorale ér' din afara si mai puçini. Destulu, cà celoru presenti atàtu prin presiedinte, càtu si prin notariulu, care a fostu si delegatu la conferinti'a din Sibiiu, li s'a comunicatu, si esplicatu cu cuvinte destulu de chiare si romanesci, conclusulu si program'a conferintiei generale, dér' la momentu s'au observatu interesse marsiave, si astfeliu, cà conclusulu conferintiei alegêtoriloru romani in acestu cercu electorale nu se va esecutá. Asié s'a si intemplatu, pentrucà toti membrii comitetului cercualu electorale — afara de presiedente si fostii 2 delegati — cum si mai toti alegêtorii romani, mai fara de esceptiune, si cu deosebire locuitorii acestui opidu mai eschisivu romanescu au conlucratu din tóte poterile loru pentru participare la alegeri in favorulu deputatului guvernamentale Carolu Pogány, luandu roluri chiaru de cortesi, si in specie pe langa motivulu de „nervus rerum gerendarum", care si aci, cá si pe aiurea a jocatu unu mare rolu, si pentru aceea, càci orasianii nostri romani, fiá spre a loru rusine, tienu si acum multu la privilegiele de cehu, dobêndite din tempii vechi, fiendu aci cehuri de: olari, cismari, pelari, cojocari, mai eschisivu romani, maiestrii mai multu dupa nume, càci invétia copilulu dela tata séu mosiu, in càteva luni, si maiestrulu e gat'a.

Alegerea de deputatu a decursu in 26/6 st. n. reesindu Carolu Pogány cu 605 voturi contra Barcsay Akos, 238 voturi.

Dela urna n'a lipsitu nici preutimea, asié: preutii gr. or. Lazaru Popoviciu din Ocolisiulu mare, Lazaru Ber'a din Manierau, Lazar Musia din Cerisioru, Ionu Serbu din Cerbalu, Ambrosiu Musia din Lelesa, Nicolau Popoviciu din Ruda, Ionu Popoviciu din Bros, George Popoviciu din Nadasdia superióra. De preotii Nicolau Siusmanu si Ladislau Naudra, celu din urma gr. cath. ambii din Silvasiulu inferioru, cum si de preotulu gr. cath. din Silvasiulu superioru, nu me miru, fiendu acesti'a lumin'a conducĕtória a nemesiloru romani din acele comune.

Beutura, si bani atàtu inainte, càtu si in diu'a alegerei, in abundantia, de-i usturá si pe cei alesi, cá si pe cei nealesi, pentru aceea atàt'a activitate la alegĕtorii din acestu cercu electorale. Se le fia rusine de portarea loru slaba si neromarésca.

Unu alegatoriu nepartecipante.

Muntii apuseni in Iuniu.

Amu ajunsu dile triste, Dle Redactoru! s'au infectatu si inveninatu si aerulu celu odiniória curatu alu acestoru romantici si vestiti munti, ba la o parte a inteligintii poporului au inceputu a le atacá chiaru crerii, si apoi ból'a a apucatu a ameninţiá si sanetosulu si nevinovatulu poporu.

Mai vehementu au inceputu a se ivi aceasta bóla periculósa in ajunulu alegeriloru electorali dela Tràscau in 27, si dela Ighiu in 29. l. c. Bólele epidemice camu de regula se afla séu in atmosfera séu sunt portate de vreunu patientu dintr'unu locu intr'altulu. In eerculu pretorialu alu Campeniloru Dlu sub pretore Z . . . a mersu din satu in satu pre la toti notarii, judii, preotii si docentii, si prin cunoscutai atotu-puternicia a inceputu a infectá si ameninţiá pe preoti si invetiatori, cà, déca pe 27 Iuniu nu se voru aflá in Tràscau la alegere, voru fi pedepsiti cu amende pena la 50 fl. v. a.; pe notari si judi, cà i va redica numai dĕ càtu din posturi si mai scie Ddieu ce pedepse solgabiraesci. Pre vreo càti-va slabi de angeru 'i-a succesu dlui Z . . . ai ingàlmaci de capu chiaru si pe unii dintre preoti si invatiatori, déru inca pe notarii si judii comunali si pe lingaii de gornicasi de padure, impenati cu tricolorulu maghiaru fara esceptie? Acesti'a, cari toti traiescu de pe spatele bietului poporu suptu si subjugatu romanescu, nici cà sunt demni a stá cu ei de vorba, càci sunt numai „Lingàii solgabireului."

Dér cu Domnii preoti Petru Nicola din Vidra de midilocu, Burzu din Bistra, apoi cu Dnii docenti: Todoru Pasica din Albacu, Furdui din Scarisióra, Corchesiu din Campeni si Clementu totu din Campeni se ne intielegemu. Pre care poporu aveti datorinti'a prin fapte si morala alu invetia? Din sudórea cui traiti, dloru preoti si invetiatori? Astfeliu sciti voi respectá votulu unanimu alu natiunei vóstre? N'ati avutu in vedere, cá v'ati facutu de rîsu, si v'ati perdutu respectulu inaintea acelora chiaru, càrora ati servitu? Au credeti, cà acei mameluci mai mari ve stiméza pentru faptulu ce l'ati facutu? Departe se fia! Din contra ei ve despretiuescu dupa cumu meritati. Sciutu este, cà in tóta turm'a se afla si oi rîióse, deci se ne cunóscemu turm'a si se ne scimu pazi de cele rîióse, cá se nu se infecteze mai multe.

Se trecemu, Dle Redactoru, la cerculu electoralu alu Ighiului. E dorerosu lucru, cà aici si-au lasatu satan'a din sementi'a s'a cea rea, si adeca aici me marginescu la comun'a Bucíumu. Vei fi sciindu, Dle Redactoru, cà comun'a Buciumu este curata locuita numai de romani, si cá atare are in dreptatiti alegatori preste 60, intre acestia cea mai mare parte dupa dreptulu nobilitariu; aceea inca vei fi sciindu, cà acestu poporu in partea cea mai mare traiesce numai din mine, si cà o parte sunt cá arendatori la minele Dloru Lucacesti din Zlathna. Merita inse a sci si aceea, cà, déca Buciumanii nu ar' lucrá acele mine armenesci, apoi Dnii Lucacesti n'aru bagá in punga considerabil'a suma de 20—30 mii floreni in totu anulu. Vei se dica nu Dnii Lucacesci din Zlathna dau subsistintia acelei parti de Buciumani, cari cá arendatori lucra minele Dloru, ci acei Buciumani implu pung'a Dloru cu dieci de mii de florini in totu anulu. Dlu Ioanu Iancu preotulu din Buciumu-Poieni, Dlu Ioanu Sivica primariulu Buciumului, si Dlu Alesandru Macaveiu nu 'mi voru trage la indoiéla acestu adeveru, si de aceea multu me miru de Dloru, ce 'iau indemnatu a verbuá si a participá la alegerea de ablegatu pentru Dlu Lucaciu László, candu ei bine trebue cà sciau, cà cá romani adevarati, — de care se geréza — nu au acolo nici unu locu. Ei, Dloru, josu cu masc'a, acumu ne cunóscemu. Dóra v'ati temutu, cà deaca veti persiste pre langa votulu conferintiei romaniloru de la Sibiiu, Dlu Lucaciu nu va mai primi miile dela voi? V'ati insielatu, Domnia s'a acum ve pretinde si mai multu pena candu 'si va pune la locu ce va fi spendatu cu acast'a ocasiune, si astfeliu in locu se ajutati pe bietulu poporu si asié inpilatu si storsu, l'ati strieatu mai marindui sarcin'a. Séu dóra unii dintre Dvóstre, cá se mai poteti fi si pe viitoriu arendatori, v'ati facutu cortesi? Lauda Buciumaniloru, aceloru carii nu 'si au maculatu consciinti a, càci pre aceia, pe cari i-ati dusu la urn'a straina, natiunea nici cà contéza, fiindu aceia numai nisce servitori ai Dloru cortesi, se intielege nemesi din Bucium-Siava pe cari i cunóscu toti, cà sunt in cea mai mare parte numai servitori. Afara de acesti servi ai domenului ceialalti toti au aderatu la votulu unanimu alu conferintii din Sibiiu, care totodata a fost si votulu natiunei romane intregi. Unu fiiu alu muntiloru.

De sub Mesesiu in 4 Iuliu 1881.

Onorata Redactiune!

Diu'a de proba, diu'a cea mare de 3 Iuliu a alegerei de deputatu in cerculu electorale Zelahanu, sosi in fine. Cá-se vedu, cumu 'si voru esecutá alegetorii romani din acestu cercu decisiunile aduse cu atàt'a verva, am mersu anume la Zelahu, loculu alegerei. Pentru-cá publiculu romanu se fia informatu despre celea ce s'au petrecutu aci, dati-'mi voia, d-le Redactoru, a relatá urmatóriele:

Alegatorii romani si peste totu poporulu romanu din acestu cercu nu are causa de a se cai, cà decisiunile conferintieloru dóra nu s'au pastratu dupa impregiurari. Preotii, docentii si inteligenti'a au fostu la inaltimea chiamarei loru. Dupa putintia toti 'si-au facutu datori'a. — Din partile Ardealului de peste Mesesiu, afara de vre-o càtiva nevotisanti si vreo 2—3 preoti cu càte 2—3 alegatori romani, au siediutu acasa; si asié pasivitatea proclamata in Sibiiu a fostu observata cumu se cuvine, in mani'a cercularei Escelentiei Sale, a Metropolitului Mironu Romanulu. Poporulu de aici ascrie acestu cercularìu funestu numai pressiunei si fort'ei Guvernului si nici decumu vointiei libere a Archiereului. Credintiosii din Selagiu credu cà unu Archiereu romanu alesu de mandatarii loru nici candu nu póte esmite de buna voia unu cerculariu, cá acest'a diametralu opusu vointiei natiunei. De altcum multi din noi aternandu de parete acestu circulariu, l'amu acoperitu cu vĕlu negru, cá semnu de adénca dorere. — Acestu documentu, condamnabilu din tóte punctele de vedere, partid'a guvernamentale a incercatu a'lu esploata in favorulu seu, — dér' fara succesu, pentru-cà bravii preoti de peste Mesesiu au statu cu taria pre langa conclusele pasivitatii aduse si in Agrisiu.

Partile ungurene ale Mesesiului au fostu trase la urna camu cu trei-patru sute de alegatori romani — dér' acestia au fostu cei mai slabi de angeru. Atragĕtorii loru inse au fostu pacaliti, cumu se cade pentru cà in orasiu la loculu alegerei toti au trecutu la partid'a opositionale. Preoti, docenti, si ómeni mai de frunte nu amu vediutu, si asié alegatorii romani au observatu si aci o passivitate respectabile, dupa ce din ei la votare abia s'au infatiosiatu a treia parte, si si acestia adusi cu forti'a. Resultatulu e, cà in Zelahu a invinsu stang'a estrema in person'a lui Lászlo Imre cu o maioritate de un'a miia de voturi, unu lucru ce nu l'ar' fi crediutu nimenea pe lume. Candidatulu guvernului Ludovicu Szikszay, mamelucu probatu din talpi pĕna in crescetu, a cadiutu cu o rusine, ce numai se póte! Dintre omenii independenti nimenea n'a votatu cu densulu. Éta resultatulu ingamfarei Guvernamentaliloru. Speramu, cà si in cetelalte cercuri va invinge opusetiunea. Unu guvernu, cá acest'a, a carui devisa este „sfarimarea nationalitatiloru", intr'unu statu de ceva ordine nu se mai póte suferi. Vedeti domniloru Guvernamentali! Numai asié cu minciun'a nu se mai póte; nimenea nu mai e naucu si hebeucu se ve créda pe vorbe góle. Nóue ne trebue fapte si inca de cele pipaibile. — A trecutu lumea habarului, si a sositu tempulu, candu si romanulu 'si tiene contu de interesulu seu nationalu si numai condusu de acesta voesce a lucrá. Voiti? bine, nu voiti? si asié bine!

Amu se observu, cà o alegere mai fara nalucu si toiu, de 17 ani incóce n'amu vediutu, e dreptu, cà avuramu si vreo 200 de ostasi regulati, cari erau in stare de a stimperá multu foculu celoru aplicati spre bataia.

Nu potu lasá fara stigmatisare portarea aceloru duoi preoti, cari de si au luatu parte la conferinti'a nóstra din Ciseriu, si au sciutu trebile romane, totusi cu stirbirea solidaritatii nu s'au sfiitu a indruma pe poporu la urna spre a votá cu stang'a, desi ei singuri n'au luatu parte activa la alegere.

Totu in asta rubrica cadu si bietii notari, cari ii avemu in cercu, desi pe ei ii escusa pressiunea si forti'a maiora, ce cade asupr'a loru, astfeliu incàtu a nu cede aceleia, insemnéza a-'si perde oficiulu, ori a fire espusu unei nacajiri continue pe unu periodu celu puçinu de trei ani, déca nu pe tóta viati'a.

In fine, cá unu membru alu subcomitetului nu potu se nu-'mi aducu multiamit'a cea mai ferbinte a mea si a natiei conmembriloru subcomitetului electoralu Zelahanu pentru tienut'a loru cea patriotica, ce o dovedira cu asta ocasiune, cu tóte cà timpulu cointielegeriloru nóstre a fostu scurtu si impregiurarile camu critice. Si noi, dér' si contrarii nostri de astadata se putura convinge, ca in cerculu nostru nu suntemu unu nimenea, si cà de voescu a face ceva bunu? fara concursulu nostru, nici o partida nu póte face nimicu. Atàta pentru astadi.

Fluturelu.

Cronic'a evenimenteloru politice.

Escesele cehiloru din Prag'a contr'a nemtiloru au provocatu din partea nemtiloru din Austri'a mai multe manifestatiuni pacinice pentru a protesta contr'a necalificabilei purtari a boemiloru contr'a nemtiloru. Cea mai insemnata din acestea este aceea a celoru 82 de deputati germani cari tienendu o adunare in Vien'a protestara solemnelu contra esceseloru din Prag'a.

Alegerile in Ungari'a s'au ispravitu. Din 413 alegeri cunoscute 231 sunt guvernamentale, 76 oposit - moder. 88 ale independentiloru; 13 ale partidului nationalu. In cinci cercuri se voru face alegeri noue. —

Evenimentulu celu mai importantu alu dilei in politic'a esterióre este atentatulu contra d-lui Garfield, presiedintele stateloru unite din America de nordu. Scirile in privinti'a starii d-lui Garfield in urm'a atentatului sunt fórte contradictorie. Precandu unele spunu, cà presiedintele a muritu deja, altele anuncia, cà se afla pe drumu de a se reinsanatosia. Cu tóte cà nu sunt inca cunoscute adeveratele cause, care au condusu pe nenorocitulu atentatoru Guiteau la comiterea crimei sale: totusi se póte afirma atàtu, cà acésta condamnabila faradelege este o consecintia a unei cangrene, care bantue in gradulu celu mai mare societatea din marea republica americana. Acésta cangrena este functionarismulu! Gón'a dupa functiuni a devenitu in statele unite unu reu socialu, caruia déca nu i-se va pune intr'unu chipu séu intr'altulu o stavila, atunci marea republica este ameninţiata de o inevitabile ruina. In adeveru de unu deceniu incóce venatorii de functiuni s'au organisatu in bande formale, cari cauta a esploata statulu in interesulu loru in modulu celu mai marsiavu. Aceste bande si-au continuatu afacerile loru nejenate in totu timpulu, càtu a fostu presiedinte generalulu Grant. Presiedintele Hayes abia a incercatu se nimicésca influinti'a, ce o ecserceau aceste bande de esploatatori fara nici unu scrupulu la impartirea diverseloru functiuni ale statului. Program'a, pe bas'a careia a fostu alesu d-lu James Garfield de presiedinte alu republicii, a fostu in scurte cuvinte „Stĕrpirea hotiloru si a hotiiloru, comise in tóte ramurile administratiunii republicane de susu pena josu."

Noulu presiedinte indata dupa intrarea s'a in functiune la 4 Martiu a. c. a inceputu a-'si indeplini cu o rara energia promissiunea data prin denumirea la cele mai inalte functiuni din statu a ómeniloru celoru mai nepatati si mai integri din partidulu republicanu. Dintre tóte denumirile inse, aceea, care a provocatu in mai mare mesura contr'a presiedintelui mani'a protectoriloru hotiiloru de totu soiulu de mai 'nainte, a fostu denumirea de directoru alu vamiloru din New-York a d-lui Robertson, senatoru si unulu din cei mai respectati si mai integri, barbati de statu ai republicei. Astfeliu se crede, cà assasinulu Guitea pre langa aceea, cà a comisu unu actu de resbunare personale contra d-lui Garfield, pentruca a refusatu cu obstinatiune de a-lu denumi de consulu la Marsili'a in Franci'a, a fostu póte si unu instrumentu orbu in manile coteriei conduse de senatorulu Conkling din New-York, care numerá intre cei mai decisi partisani ai administratiunii generalului Grant si trece de capu alu asié numitiloru „Stalwarth Republicans". (republicani hoti).

Mortea d-lui Garfield ar' fi o adeverata nenorocire pentru marea republica de dincolo de oceanu, deórace ea ar' aduce la carm'a suprema a statului pe d-lu Arthur, vicepresiedintele republicei, care

prelanga aceea, cà este unu omu lipsitu de orice talentu si de caracteru, este o creatura a coteriei „Stalwarth Republicans.“ Cu dinsulu in frunte marea republica ar' deveni o prada in manile celoru nescrupulosi jafuitori.

Evenimentulu, care ocupa opiniunea publica europénа pe langa atentatulu contr'a d-lui Garfield, mai multu este condamnarea la mórte pronunciata de curtea de apelu din Stambulu contra omoritoriloru sultanului Abdul Aziz si a compliciloru loru. Sórtea lui Midhat si a consociloru sei se afla acum in manile curtiei de cassatiune, la care au apelatu toti condamnatii la mórte. Judecandu dupa cele petrecute la pertractarea acestui faimosu procesu de statu inaintea curtiei de apele, nu mai este nici o indoiéla, cà in instanti'a suprema se confirma sententi'a de mórte. Toti ómenii impartiali, cati au asistatu la acestu procesu, recunoscu, cà déca s'ar fi procesu la judecarea acusatiloru dupa dreptu si dreptate, atunci ar' fi trebuitu sè se urmeze o metoda cu totulu alt'a la prim'a instantia.

Rapórte detaliate ale procesului comunica intre altele faptulu cà Midhat pasi'a a produsu o mare impressiune asupr'a publicului ascultatoriu, candu insira in façi'a curtieĭ tóte gresielele comise de dins'a in procedur'a urmata la pertractarea unui procesu de o gravitate atàtu de mare.

Elu 'si esprimà mirarea s'a, cà nisce acusatiuni atàtu de seriόse si de grave au pututu, se fia basate pe nisce dovedi atàtu de insuficiente, cá cele produse.

Pe acusatoriulu publicu 'lu apostrofà, cà cu ce dreptu a potutu dinsulu accepta marturisirea eunuciloru, cari pretinsera a fi vediutu comiterea crimei fora se faca aretare despre dins'a, si in fine luà in risu marturisirea lui Marco-pasi'a, care pe timpulu lui Abdul Aziz era medicu alu palatului si care pretinse a fi observatu de pe tiermurele asiaticu alu Bosforului, cea ce se petrecea in palatulu de pe tiermurilè europénu si cu tóte acestea n'a fostu atàtu de ageru, cá se descopere o rana ale careia urme, dupacum se pretinde, se vedeau pe peptulu mortului sultanu. Midhat pasi'a se imbià a suporta din propri'a s'a avere ascultarea, cá martori a mediciloru dela ambasadele straine, cari inca facura unu raportu despre mórtea sultanului Abdul Aziz.

Tóte plangerile si propunerile sale inse n'avura nici unu succesu. Toti càti au asistatu la acestu insemnatu procesu politicu sunt de acordu, cà Midhat-pasi'a s'a aperatu cu demnitatea si consciintia de sine a unui omu cu multu superioru judecatoriloru sei si cà astadi popularitatea s'a printre musulmani este si mai mare. Pote, cà aceste impregiurari au si fostu caus'a condamnarei lui la mórte. . . Ultimulu cuventu in acestu procesu va fi alu sultanului Abdul-Hamid. Avendu-se in vedere popularitatea si notorietatea, de care se bucura Midhat-pasi'a in Occidentu si cu deosebire in Angli'a, este fórte probabilu, cà sententi'a de mórte pronunciata contra lui, nu va fi definitivu consacrata prin subscrierea imperatésca.

Siomcuta-mare, 2 Iuliu 1881 st. n.

Onorata Redactiune! Subscrisulu dechiaru publice de calumniatori si inimici ai mei pre toti aceia, cari au scornitu mintiuna, cumcà eu V'asi fí comunicatu corespondenti'a dtto Siomcut'a mare subscrisa de „—i—“ si publicata in Nr. 67 alu Gazetei“ a. c.

Trebue sè o scia portatorii de mintiuni, cumcà astufeliu de scornituri potu avé urmari triste si chiaru nefericite pentru unu omu seracu si cu famili'a, cumu sum si eu. Domni'a vóstra, on. Dnule Red., sunteti rogatu a constata adeverulu dechiarandu, déca V'am scrisu eu acea corespondentia ori ba? Primiti etc.

Elia Popu, invetiatoriu. [1])

Scólele militari c. r.

Stimate D-le Redactoru! In ordinatiunea ministeriului c. reg. de resbelu ddto. 20 Aprile a. c. s'a escrisu concursu pentru primirea de frecuentanti in scólele militari, facéndu-se totu-data cunoscutu, cà cu inceputulu anului scolasticu venitoriu in scólele de infanteria se voru primi numai in anulu I si adeca la cele din Vien'a, Budapest'a si Prag'a càte 50, in cele din Karlstadt, Karthaus si Lobzow càte 40 si in cele din Liebenau si Innsbruck càte 30 de frecuentanti. In celelalte scóle de infanteria (Agram, Triest, Pressburg, Sibiiu si Timisióra) precumu si in anii mai inalti ai tuturoru scóleloru de cadeti nu se primescu frecuentanti pentru anulu scolasticu 1881/2.

Caus'a e abundanti'a de frecuentanti in scólele de cadeti. Cu tóte acestea romanii sunt fórte puçinu representati atàtu in corpulu oficeriloru, càtu si in scólele militari preste totu, in proportiune cu numerulu gregariloru romani din armata. Unu semnu invederatu acest'a, cà romanii sunt straini de acést'a cariera, care dupa parerea mea, in impregiurarile politice de astadi, e cea mai secura si mai favorabila pentru noi, nu numai pentru promovérea culturei intelectuali, ci si in interesulu poporului tieranu.

Scimu si vedemu, cà mai pretutindenea fruntasii poporului, primarii comunali, juratii si alti privati cu stare bunisióra materiala, cari forméza, asié dicendu, miediulu, anim'a poporului de pe la sate, sunt tierani de aceia, cari au servitu activi in armata. Càti tineri tierani, cari de acasa nu avusera nici o invetiatura intelectuala, la óste au invetiatu binisioru a ceti, a scrie si a socoti si s'au dusu acasa inzestrati si cu alte cunoscintie folositórie pentru viétia. — Cu càtu mai multu ar' invetiá si s'ar' destepta inse, déca ar' fi proportionalminte si oficeri de natiunalitate romana la trupele, ce constau din romani, cari se cunósca limb'a si datinele, natura, insusirile bune si defectele poporului si sè se intereseze de sórtea lui! Sunt convinsu din esperiintia, cà n'ar' fi greu a face din tenerulu tieranu in cei trai ani de servitiu activu, prin influintiarea asupra desteptarei si moralitatiei lui, — cetatianu bravu, folositoriu siesi, la ai sei si natiunei.

Atragéndu deci asupr'a acestei impregiurari atentiunea inteligentiei romane, Ve tramitu, Prea Stimate D-le Redactoru, totodata si unu estrasu din instructiunea pentru scólele de trupa c. r., din care se-si póta càstigá deslusirile necesarie cei ce voiescu a se preparà pe venitoriu pentru intrarea in vre-o scóla de cadeti.

Terminulu pentru asternerea supliceloru de primire, dupa cumu se vede din acelu estrasu, e totudeaun'a pêna in 25 Iuliu.

S. D.

ESTRASU

din instructiunea pentru scólele de trupa ale armatei ces. reg.

(Partea III. Scólele de cadeti Vien'a 1880.)

Organisatiunea scóleloru de cadeti.

§ 1.

1 Scólele de cadeti au destinatiunea, a cultivá cadeti tineri, cari o si alegu servitiulu militariu de chiamare a vietiei si astfeliu a castigá pentru armat'a c. r. unu numeru corespundietoriu de oficieri activi.

§ 2.

2. Scólele de cadeti se impartu, dupa speciea de arme, pentru cari au destinatiunea, cumu urméza:

a) Scól'a cadetiloru de infanteria,
b) Scól'a cadetiloru de cavaleria,
c) Scól'a cadetiloru de artilleria,
d) Scól'a cadetiloru de genia si
e) Scól'a cadetiloru de pioniri.

4. Aspirantii la gradulu de cadeti pentru corpulu sanitariu se tramitu in scól'a de cadeti din Pressburg, ér' cei pentru trupa de trenu in cea din Prag'a.

5. Scól'a de cavaleria cuprinde 2 ani, cea de geniu 3, in tóte celelalte scóle de cadeti se estinde invetiamentulu pêna la patru ani (cursuri).

6. Anii se insemnéza cu cifrele romane curente dela I, numai in scól'a cadetitoru de cavaleria primescu anii cifrele III si IV.

7. Competentii, cari aspiréza a intrá in scól'a de cavaleria, inse amesuratu gradului loru de capacitate inca nu suntu apti pentru acést'a, se tramitu intr'o scóla de infanteria, de unde apoi, dupa absolvarea anului alu II-lea potu trece in scól'a de cavaleria.

§ 3.

9. Scóle de infanteria se afla in Vien'a, Budapest'a, Prag'a, Agram, Karthaus langa Brünn, Lobzow langa Krakau, (Sibiiu), Triest, Liebenau langa Graz, Pressburg, Innsbruck si Timisiór'a.

Scól'a de cavaleria e in Biseric'a Alba in Moravi'a (Weisskirchen in Mähren) cea de artileria si cea de geniu in Vien'a si cea de pioneri in Hainburg.

Dispusetiuni generali.

§ 16.

54. Frecuentantii scóleloru de cadeti se tienu de acea specia de arme, pentru care are scól'a respectiva scopulu de ai cultiva. Ei suntu seu soldati séu elevi de trupa.

55. Prin prea inalt'a gratia a Maiestatii Sale Imperatului li-se deschide frecuentantiloru posibilitatea de a capeta in scólele de cadeti acea cultura teoretica si practica, care-i face capabili de a intrá dupa absolvarea scólei cá cadeti in armat'a c. r. si astfeliu a-'si càstigá aspirarea la denumirea de locotenenti. Multiamit'a, cu care suntu ei detori Monarchului pentru acést'a, ii deobliga duplu, nu numai de a intrebuintia cea mai mare diligentia pentru cultivarea loru pe tempulu petrecerei in scóla, ci si dupa pasirea din scóla a lucrá cu tóta atragerea pentru statulu onorificu, ce si l'a alesu cá chiamare a vietiei.

Norme pentru primirea de frecuentanti in scólele de cadeti.

§ 17.

59. In scólele de cadeti c. r. potu fi primiti cá frecuentanti:

a) Competentii de stare civila, cari au trecutu anulu alu 14-lea alu vietiei, au desvoltarea corpului corespondietória si capacitatea receruta (§ 19 C), déca 'si alegu servitiulu bellicu de chiamare a vietiei, se supunu obligamenteloru enumerate in § 19 sub D, E si F si se afl aptia spre primire in vre-o scóla de cadeti.

b) Soldatii de tóte gradele, cari au intratu in armat'a c. r. séu cá voluntari séu pe calea asentarei, déca possedu conduit'a nepotata, si cultur'a, dela care sè se póta asteptá, cà voru subsistá in scól'a de cadeti cu succesu corespundietoru, in fine deca se supunu obligaminteloru enumerate in § 19 sub D, E si F.

60. Esceptionalminte se potu primi si competentii, cari au mai fostu cá frecuentanti in vreo scóla de cadeti, inse au esitu dein aceea de buna voia de tempuriu, — seu si déca au fostu departati, inse departarea nu s'a intemplatu in cale penala.

Conditiunile de primire pentru toti petentii.

§ 18.

67. Spre primirea unui petentu intr'o scóla de cadeti cá frecuentantu se recere.

A. Desteritate fisica.
B. Viétia interióra cu totulu nepatata.
C. Cultur'a premergetória corespundietória.
D. Primirea obligamentului, cà dupa pasirea din scól'a de cadeti va servi presentu in armat'a c. r. pentru fiacare anu scolasticu, petrecutu seau numai inceputu aci, inca càte unu anu preste cei trei ani de linia prescrisi prin lege.
E, Primirea obligamentului, cà va ingriji din medilocele proprii do procurarea si sustienerea a obiecteloru de imbracaminte enumerate mai in josu.
F. Depunerea la tempulu seu a sumeloru destinate pentru scopuri scolastice.

Ad. A. 68. Documentarea desteritatii fisice au se-o faca competentii de stare civila prin unu testimoniu dela unu medicu militaru activu.

Ad. B. 69. Petentii de stare civila au a-si procura cá documentu pentru vieti'a anterior'a nemaculata, pre langa testimoniele scolastice, si unu testimoniu de moralitate dela autoritatea politica din domiciliulu loru.

70. Petentii, cari nu trecu imediatu din scólele civile in scól'a militara, au de a aretá cu domente, cà ce ocupatiune au avutu dela esirea din scóla civila pêna la intrarea in cea militara.

Ad. C. 72. Sciinti'a corespundietoria si-o documentéza petentii prin testimonie scolastice si prin depunerea unui esamenu de primire.

73. Din testimoniele scolastice sè-se vedia, cà petentele a absolvatu cu resultatu generalu indestulitoriu urmatórele institute de invetiamentu (clasa), si adeca pentru primirea intr'o scóla de infanteria séu de cavaleria:

a) pentru anulu I celu puçinu o scóla poporala seu urbana completu, séu a dou'a clasa a unei scóle medie (eine Volks- oder Bürgerschule vollständig, oder die 2. Classe einer Mittelschule).

b) Pentru anulu alu II celu puçinu cele patru clase inferióre.

c) pentru anulu alu III celu puçinu cele siése clase inferióre ale unei scóle reale séu ale unui gimnasiu séu cursulu corespundietoriu alu unui institutu de invetiamentu de asemenea categoria cu acestea.

d) pentru anulu alu IV o scóta reala de statu, unu gimnasiu s'au altu institutu de invetiamentu de asemene categorica cu acestea completu.

In scol'a de artilleria séu cea de pioniri:

a) pentru anulu I. celu puçinu cele patru clase inferióre.

b) pentru anulu alu II celu puçinu cele 6 clase inferióre ale unei scóle reale de statu séu a unui gimnasiu, séu cursulu corespundietoriu alu altui institutu de invetiamentu de asemenea categoria cu acestea.

c) pentru anulu alu III o scóla reala de statu, unu gimnasiu séu altu institutu de invetiamentu de asemenea categoria cu acestea completu.

d) in anulu alu IV nu are locu primirea

In scól'a de geniu:

a) pentru anulu I o scóla reala completa;

b) in anulu alu II si III nu are locu primirea directa.

[1]) In interesulu adeverului redactiuneà acestei fóie se simte datória se declare, cà d-lu corespondentu nu este nici decàtu autorulu corespondentiei din cestiune.

74. Petentii de stare civila suntu la tóte impregiurarile obligati a produce si testimonie scolastice.

75. Esamenulu de primire au alu depune fora esceptiune toti petentii, si adeca la acea scóla de cadeti, unde voiescu a fi primiti. Petentii, cari aspiréza a fi primiti in scol'a de geniu, depunu esamenulu de primire in academi'a militara din Vien'a.

Repetirea esamenului de primire se concede numai la terminu de unu anu.

(Va urmá.)

Diverse.

(Espositiunea romana din Sibiiu) va avé locu chiaru si in casulu, candu guvernulu d-lui Tisza Kálmán ar' aproba procedur'a prea zelosului vicecomite alu Sibiiului, deórace in casu de asié espositiunea se va tiené, dupa cum suntemu informati, sub auspiciile unui comitetu privatu. Dupa raportele sosite la comitetulu centralu, dice „Telegr. rom.", espositiunea va fi fórte cercetata. Dela Oraviti'a s'au avisatu spirituóse; dela Idicelu vr'o 20 de obiecte din industri'a de casa; dela G. Hodac lanuri, panura, vestminte, pandia, fluere, linguri de paltinu; dela Ibanesci vre-o 10 obiecte din industri'a de casa; dela Orsiov'a (tienutulu Reghinului) desagi, stergare, tióle, plosci, oracla, unu ghif si strungarii; dela Scorei scól'a granitiarésca de acolo va espune unele lucrari ale eleviloru; dela Brasiovu se va tramite petroleu, bumbacuri, producte animalice, diferite dulcetiuri si cofetarii, vestminte, straie, incaltiaminte, furnituri, tablouri, si o statua; dela Ormanu preotulu Ioan Bochitiu va espune 2 portrete lucrate de dênsulu pe panza; dela Campeni s'a si tramisu deja diplom'a in originalu, prin care se denumes e de nobilu Matyesiu Nutiu, din Albacu, care a prinsu pe Horea, unu cornu de bivolu, in care Horea purta pravulu de pusca, unu petrificatu; dela Alba-Iulia 2 icóne desemnate de unu sergentu; dela Turd'a vaci, vitiei si manzi, o strasura, buti si lucruri de templaria, (masaria): dela Betleanu (tienutulu Desului) vre-o 30 de obiecte din industri'a de casa; dela Deda mai multe strungarii si sculptura in lemnu. De observatu este, cà nici in aceste tienuturi numite aici anunciurile de obiecte inca nu suntu terminate.

Cometulu. De catuva timpu locuitorii hemisferei nóstre au in serile senine unu spectaculu din cele atragetórie in cometulu, ce petrece in constelatiunea, numita in limbagiulu popularu „carulu" Acestu cometu a fostu vediutu pentru prim'a óra de astronomulu Pons in Marsiliá, calculandu-i reintoarcerea. Pons i-a fixat'o cu 74 de ani in urmà. Socotél'a a fostu esacta, de óra ce dela 1807 pena adi avemu tocmai 74 de ani. De altu cum nu toti cometii observa acésta regularitate in miscarea loru. Evolutiunea loru nu se póte calcula in generalu, de catu cu probabilitate, càci materi'a, din care constau, e atatu de putinu solida si désa, incàtu planetii din vecinatate ii supunu perturbatiunile insemnate. Cometulu actualu bunaóra, care e unulu din cei mai solidi, ce s'au vediutu, nu cantaresce mai multu, decatu càte-va mii de Kilogrami. In Observatoriulu din Paris, cometulu forméza obiectulu celoru mai serióse cercetari. E vorba a se determina compositi'a s'a chimica si a se sci, déca lumin'a-i este propria séu numai reflectata.

Capulu cometului pare a nu avé o forma precisa si a'si schimba aspectulu aprópe in fia-care séra. In sfarsitu elu se compune dintr'unu fluidu atatu de subtire, incatu cu marele telescopu ecuatorialu nu se póte observá, decàtu cá o mare massa difusa. Mai bine se póte vedé cu micele lunete meridiane ordinarie.

Poporulu crede, cà aceste corpuri ceresci sunt premergetorii la evenimente insemnate. Circularele Esc. Sale ale d-lui Mitropolitu Romanu se nu fia si ele óre o consecintia a influintiei eserceate de cometulu de faça asupr'a evenimenteloru, ce se petrecu in timpulu de facia in sinulu poporului romanescu ?

(Unu apelu nostimu). Corifeii partidului independentii, 'si-au incercatu noroculu si in Alb'a Juli'a. Inse pe langa tóte opintirile loru n'au pututu obtiené mai multu de 18 voturi. Vin'a de siguru nu este a loru, de óra ce d-nii Ugron, Orbán si Ferenczi au facutu totu, ce sunt in stare se faca nisce cortesi maghiari. Acést'a o dovedesce urmatoriulu placatu afisiatu pe zidurile orasiului: „Libertate, egalitate, Fratietate!"

„Avemu onóre a rugá pe cetatianii liberei cetati Alba Julia, cari iubescu libertatea, ca in 29 lunei curente la 4 óre postmeridiane, se binevoiesca a se infaçiosiá in chiosculu opidanu la o intielegere de partida, a carei objectu e candidarea de deputati, eventualu predarea programei.

Gabrielu Ugron, Blasiu Orban, Niculae Ferenczi. La acestu apelu guvernamentalulu „Magyar Polgár" face malitiós'a observatiune, cà: „olachiloru nu le a trebuitu cu tóte acestea nici Gabrielu Ugronu, nici Blasiu Orbanu, nici Neculae Ferencziu, ci ei au votatu pentru Béla Lukács." Adeveratu se fia ? ! (R.)

(Societatea de lectura „Inocentiu M. Clainu") a clerului teneru din Blasiu, pentru anulu scolasticu 1881/82 s'a constituitu in modulu urmatoriu: De presiedinte s'a alesu Corneliu P. Pecurariu teol. in anulu IV; notariu alu corespondentieloru Ioanu Rusanu teol. a. IV; redactoru alu foiei „Furnic'a" Aureliu Fodoru teol. a IV; cassariu Alesandru Bene, teol. anulu III; controloru Georgiu Tieranu teol. a. II; bibliotecariu Isidoru Marcu teol. a. II; ér' de notariu alu siedintieloru se va alege cu inceputulu anului scolasticu venitoriu unulu dintre teologii de anulu primu. Blasiu 29 Iuniu 1881. — Societatea.

(Miscarea poporatiunii in Iasi.) In raportulu seu generalu pentru anulu 1880, pe care l'a publicatu mai de un'a di, Dr. Flaislen, i-a, dreptu basa a studieloru sale statistice asupra orasiului Iasi, numerulu de 78,000, cà representandu cifr'a totale a poporatiunii si acel'a de 75,000, cá representandu cifr'a stabile, fara garnisóna si fara poporatiune flotanta. In anulu 1880 s'au nascutu 2653 copii, 121 mai puçinu de càtu in 1879. Dintre acesti 2653 de copii 1412 au fostu baiati si 1241 fete. Din punctulu de vedere alu religiunii, acesti 2653 de copii se impartu astfelu: 1165 crescini, 1488 israeliti. Comparandu aceste cifre cu acelea din anulu 1879, resulta de aci. cà in anulu de faça numerulu copiiloru nascuti din parinti crestini a crescutu cu 95, pe candu numerulu copiiloru nascuti din parinti israeliti e mai micu cu 216. Din acesti 2653 de copii, cari s'au nascutu in anulu 1880 din parinti casatoriti au fostu 1881, 'e din parinti necasatoriti 772. Trebue se observamu, cà in anulu 1880, numerulu copiiloru illegitimi a crescutu cu 266. In anulu 1880 au fostu 161 copii morti, din care numai 54 din parinti crestini, ér' 107 din parinti israeliti. Numerulu mortiloru a fostu de 2735, adica mai puçinu decàtu in anulu 1879. Din acestu numeru au fostu 1456 barbati si 1279 femei. Inse urméza a nota, cà 279 morti nu erau Iasieni, numerulu adeveratu alu mortiloru nu este dér' decàtu de 2456, adica 32,74 la o mia de suflete.

Cu tóte acestea, numerulu mortiloru intrece pe acel'a alu nasceriloru cu 197.

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 6 Iuliu st. n. 1881.

Rent'a de auru ungara	117.20	Imprumutulu cu premiu ung.	124.—
Imprumutulu cailoru ferate ungare	134 —	Losurile p. regularea Tisei si a Segedin.	116.—
Amortisarea datoriei cailoru ferate de ostu ung. (1-a emissiune)	92.—	Rent'a de harthia aust.	77 50
dto. (II-a emissiune)	110.75	„ de argintu „	78 35
dto. (III-a emissiune)	97.50	„ de auru „	93.90
Bonuri rurale ungare	99 25	Losurile din 1860	133.—
dto. cu cl. de sortare	98.—	Actiunile bancei austr.-ungare	840.—
Bonuri rurale Banat-Timis.	97.75	„ bancei de creditu ungare	355 25
dto. cu cl. de sortare	97.60	„ bancei de creditu austriace	354.20
Bonuri rurale transilvane	100.—	Argintulu	—.—
„ croato-slav.	98 50	Galbini imperatesci	5 49
Despagubirea p. dijm'a de vinu ung.	96.75	Napoleond'ori	9.25½
		Marci 100 imp. germ.	57.—
		Londr'a	116 90

Cursulu de Bucuresci

dela 22 Iuniu, 4 Iuliu 1881.

Valori	Scadenti'a Cupóneloru	Cumpera	Vinde
5% Rent'a Romana	1 Apr. 1. Ort.	91.½	91.½
6% Oblig. de Stat. convert. rurale	23 Apr. 23 Oct.	101.½	101.¼
8% Oblig. domeniale 1871	1 Ian. 1 Iul.	—.—	—.—
6% Oblig. càiloru fer. rom.	1 Iuliu	104.—	105.—
7% Scrisuri funciare rurale	1 Iul. 1 Ian.	102.¾	103.¼
7% „ „ urbane	idem	102 —	103.¾
8% Imprum. municipalu	idem	105.—	110.¼
Oblig. casei de pensiune (lei 300, dobenda 10 lei)	1 Maiu 1 Nov.	228.—	230.—
Losuri municipale (20 lei)	cu premie	28.½	29.—
Act. Bancei Nationale rom.	1 Ian. 1 Iul.	1950	1980
Auru contra argintu		½	¾
Auru contra bilete hipotec.		½	¾
Auru contra bil. de Banca nat		—	—
Florini Val. Austr.		2.16	2.17

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu. Tipografi'a: Ioanu Gött si fiiu Henricu. Editoru: Iacobu Muresianu.